

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาย้อนหลัง (retrospective cohort study) ถึงการรอดชีพของเด็กที่คลอดจากหญิงติดเชื้อโรคเอดส์ที่ได้รับยาต้านไวรัสซึ่งมาฝากครรภ์และคลอดที่โรงพยาบาลชุมชน 4 แห่งในจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2539 - 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2543 และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรอดชีพ

ประชากรที่ศึกษา

เด็กที่คลอดจากหญิงติดเชื้อโรคเอดส์ที่มาฝากครรภ์และคลอดที่โรงพยาบาลชุมชน 4 แห่งในจังหวัดเชียงใหม่ตั้งแต่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2539 - 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2543

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบบันทึกประวัติการฝากครรภ์และประวัติการคลอด การได้รับยาต้านไวรัสของมารดา ลักษณะของทารกหลังคลอดและการรอดชีพ ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองโดยการศึกษาจากเอกสารแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของมารดา ได้แก่ อายุ อายุครรภ์ จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์ ระยะเวลาที่ทราบว่าติดเชื้อ ลักษณะการได้รับเชื้อ อาการของโรคเอดส์ขณะตั้งครรภ์ ประวัติการคลอด ภาวะแทรกซ้อนระหว่างตั้งครรภ์และระหว่างคลอด

ส่วนที่ 2 ข้อมูลของทารก ได้แก่ น้ำหนักแรกคลอด เพศ ระยะเวลาในการคลอด APGAR Score หลังคลอด 1 นาทีและ 5 นาที การได้รับนมมารดาหรือนมผสม ประวัติการเจ็บป่วยหลังคลอด วันเดือนปีที่เสียชีวิต หรือวันเดือนปีที่พบเห็นครั้งสุดท้าย ลักษณะอาการที่พบเห็นครั้งสุดท้าย และผลการตรวจเลือดหาเชื้อโรคเอดส์

การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ (content validity) ผู้ศึกษานำแบบบันทึกที่สร้างขึ้น ตรวจสอบความถูกต้อง และความตรงตามเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบ หลังจากผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจึงนำแบบบันทึกมาปรับปรุงแก้ไขให้ได้เนื้อหาครบถ้วนและเหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง

การรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน ทั้ง 4 แห่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. แนะนำตัวกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานคลินิกฝากครรภ์และคลินิกนิรนามโรงพยาบาลแต่ละแห่ง ทั้ง 4 แห่ง ที่แจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
3. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัตรรายงานผู้ป่วย บันทึกการฝากครรภ์ แบบบันทึกรายงานการคลอด
4. เก็บข้อมูลการรอดชีพจากการสอบถามเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในการติดตามดูแลผู้ป่วยได้แก่ เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย เจ้าหน้าที่ทีมดูแลสุขภาพที่บ้าน
5. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลแล้ว นำข้อมูลไปลงรหัสและบันทึกรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Epi - info วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Stata

1. วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนด้วย exact probability test และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ด้วย t - test
3. วิเคราะห์การรอดชีพด้วย Kaplan - Meier estimate